Cam 2: O ble mae ein cynhwysion yn dod?

Amcanion dysgu

- I adnabod a disgrifio strwythur syml planhigion blodeuol cyffredin, gan gynnwys coed
- I ddeall o ble mae bwyd yn dod

Trosolwg cam

Yn y cam hwn, mae'r plant yn dysgu enwi amrywiaeth o blanhigion a choed ffrwythau a labelu eu rhannau. Yna maent yn archwilio ystod o hadau ffrwythau ac yn disgrifio eu priodweddau gan ddefnyddio iaith gymharol.

Deunyddiau sydd eu hangen

- Ystod o ffrwythau gyda hadau sy'n hawdd cael atynt e.e. afalau, mefus, ceirios, grawnwin
- Compost
- Potiau planhigion

Nodiadau cyflwyniad

Sleid 2: O ble mae ein cynhwysion yn dod?	• Esboniwch i'r plant y bydd yr holl gynhwysion y maen nhw'n mynd i'w defnyddio ar gyfer eu caffis iogwrt wedi cael eu tyfu neu eu cynhyrchu ym Mhrydain. • Esboniwch fod defnyddio cynhwysion sy'n cael eu tyfu ym Mhrydain yn un ffordd y gallwn ni ofalu am yr amgylchedd oherwydd ei fod yn lleihau pa mor bell y mae'n rhaid i'r bwyd deithio i gyrraedd ein platiau. Mae hyn yn lleihau'r angen am gludiant, gan leihau llygredd aer. • Cyn i ni ddechrau gwneud ein pwdinau baner iogwrt blasus ar gyfer ein caffis, rydyn ni'n mynd i ddysgu o ble mae ein holl gynhwysion wedi dod.
Sleid 3: Iogwrt	• Esboniwch fod iogwrt yn gynnyrch llaeth. • Gofynnwch i'r plant a ydyn nhw'n gwybod o ble mae llaeth yn dod. • Esboniwch fod llaeth yn dod o fuchod godro ac ychwanegir bacteria arbennig, diniwed i'w droi'n iogwrt. • A all y plant enwi unrhyw fwydydd eraill sy'n cael eu gwneud gan ddefnyddio llaeth?
Sleid 4: Ffrwyth	• Heriwch y plant i enwi cymaint o ffrwythau ag y gallant. • Ydyn nhw'n gwybod o ble mae ffrwythau'n dod? • Esboniwch fod ffermwyr yn plannu hadau bach. Os rhoddir popeth sydd ei angen arnynt i fod yn iach, bydd yr hadau hyn yn tyfu i fod yn blanhigion a choed a fydd yn rhoi ffrwythau a llysiau inni.

© NFU 2018 – Cedwir pob hawl. Gellir atgynhyrchu'r adnoddau hyn at ddefnydd addysgol yn unig.

Sleid 5-6: Rhannau o blanhigyn	• Rhannwch y diagram o'r planhigyn a gofynnwch i'r plant a allan nhw enwi unrhyw un o'r rhannau. • Rhannwch y labeli a mynd i'r afael ag unrhyw gamdybiaethau.
Sleid 7-8: Rhannau o goeden	• Rhannwch y diagram o'r goeden a gofynnwch i'r plant a allan nhw enwi unrhyw un o'r rhannau. • Rhannwch y labeli a mynd i'r afael ag unrhyw gamdybiaethau.
Sleid 9-13: Ffrwythau Prydeinig	• Defnyddiwch y sleidiau cyflwyniad i egluro i'r plant sut mae ystod o ffrwythau poblogaidd o Brydain yn cael eu tyfu. Rhowch gyfleoedd i'r plant rannu eu profiadau eu hunain o'r ffrwythau. Ydyn nhw wedi gweld coed neu blanhigion ffrwythau o'r blaen? Heriwch nhw i gadw llygad amdanyn nhw yn eu hardaloedd lleol. • Wrth ichi fynd trwy'r cyflwyniad, rhowch gyfleoedd i'r plant gymhwyso eu dysgu newydd ac enwi gwahanol rannau o'r coed a'r planhigion.
Sleid 14: Archwilio a disgrifio hadau	• Dangoswch sut i dorri amrywiaeth o ffrwythau i ddod o hyd i'r hadau. • Modelwch sut i ddefnyddio cyllell yn ddiogel ac yn gywir a rhowch gyfle i'r plant dorri rhywfaint o'r ffrwythau drostynt eu hunain e.e. grawnwin yr un. • Fel arall, fe allech chi roi ffrwythau i'r plant gyda hadau sy'n haws eu cyrraedd heb gyllell fel ceirios a mefus. • Gofynnwch i'r plant ddisgrifio'r hadau maen nhw wedi'u casglu gan ddefnyddio iaith gymharol e.e. mae'r had mefus yn llai na'r had afal. Mae gan y mefus fwy o hadau na'r ceirios. • Efallai yr hoffech chi hefyd roi cyfle i'r plant blannu un o'u hadau a mynd â nhw adref a gofalu amdano.

Dolenni i'r Cwricwlwm Cenedlaethol

Maes	**Pwnc**	**Amcan**
Gwyddoniaeth	Planhigion	• Adnabod ac enwi ystod o blanhigion gwyllt a gardd cyffredin, gan gynnwys coed collddail a bythwyrdd. • Adnabod a disgrifio strwythur syml ystod o blanhigion blodeuol cyffredin, gan gynnwys coed.
Dylunio a Thechnoleg	Coginio a maeth	• Deall o ble mae bwyd yn dod.
Mathemateg	Mesur	• Cymharu, disgrifio a datrys problemau ymarferol ar gyfer: – Hyd a thaldra [er enghraifft, hir/byr, hirach/byrach, tal/byr, dwbl/hanner] – Mas/pwysau [er enghraifft, trwm/ysgafn, trymach na/ysgafnach na] – Cynhwysedd a chyfaint [er enghraifft, llawn/gwag, mwy na, llai na, hanner, hanner llawn, chwarter].

© NFU 2018 – Cedwir pob hawl. Gellir atgynhyrchu'r adnoddau hyn at ddefnydd addysgol yn unig.